Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2012-275 d.d. 2 oktober 2012
(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter, mr. W.F.C. Baars en mr. W.H.G.A. Filott mpf, leden en mevrouw mr. F. Faes, secretaris)

Samenvatting

Mevrouw X heeft een bedrag van € 400.000,- geschonken aan een stichting. Enkele jaren na de schenking overlijdt mevrouw X. Consument, handelend in zijn hoedanigheid als executeur van de nalatenschap van mevrouw X, vordert van de bank dat zij het bedrag van € 400.000,- terugbetaalt. Consument is van mening dat de bank haar zorgplicht heeft geschonden.
De Commissie is van oordeel dat de bank niet had hoeven te twijfelen aan de geestelijke vermogens van mevrouw X. Ook was het in relatie tussen mevrouw X en de bank niet ongebruikelijk dat een overboeking zonder schriftelijke opdracht plaatsvond. De vordering van Consument wordt afgewezen.

1. Procedure

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het verzoek tot geschillenbeslechting van Consument, ontvangen op 26 juli 2011; en
- het verweerschrift van Aangeslotene van 14 februari 2012.

De Commissie stelt vast dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid en dat partijen het advies van de Commissie als bindend zullen aanvaarden.
Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 7 september 2012. Daar zijn partijen verschenen.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

2.1. Wijlen mevrouw X heeft in 2006 een bedrag van € 600.000,- geschonken aan een Stichting ten behoeve van de aankoop van een reddingsboot. Deze schenking is notarieel vastgelegd.

2.2. Na de kiellegging van de reddingsboot in oktober 2006 heeft mevrouw X aan de heer Y, haar private banker bij Aangeslotene, gevraagd om bij de Stichting navraag te doen welk bedrag nodig is voor het bouwen van een boothuis. Het bleek dat daarvoor een bedrag van € 425.000,- nodig was. Vervolgens heeft mevrouw X besloten om een bedrag van € 400.000,- aan de Stichting te schenken. Hiervoor is een deel van haar effectenportefeuille liquide gemaakt en is op 1 november 2006 een bedrag van € 400.000,- van de rekening van mevrouw X overgeboekt naar een rekening van de

Stichting. De overboeking heeft plaatsgevonden zonder schriftelijke opdracht van mevrouw X.

2.3. Omdat het bedrag van € 400.000,- nog niet meteen nodig was, heeft de Stichting op 14 november 2006 via een notaris te Z een fonds op naam ingesteld. Het fonds draagt de naam van de overleden echtgenoot van mevrouw X en heeft ten doel de bouw van een boothuis. De notaris heeft een afschrift van de conceptakte aan mevrouw X gestuurd. In het kader van het fonds heeft de notaris telefonisch contact gehad met mevrouw X. De notaris heeft in zijn brief aan Consument van 20 juli 2010 verklaard dat de telefonische contacten met mevrouw X hem geen enkele aanleiding gaven te twijfelen of mevrouw X wel wist wat zij deed. Aangeslotene heeft een kopie van de akte ontvangen.

2.4. Op 28 december 2005 heeft mevrouw X een testament laten opstellen door een notaris te A. Ze is op 15 december 2009 overleden.

3. Geschil

3.1. Consument vordert dat Aangeslotene wordt veroordeeld tot vergoeding van een bedrag van € 400.000,-. Aan deze vordering legt Consument ten grondslag dat Aangeslotene haar zorgplicht heeft geschonden: gezien (de achteruitgang van) de geestelijke vermogens van mevrouw X had Aangeslotene het bedrag van € 400.000,- niet aan de Stichting mogen uitbetalen. Daarnaast heeft mevrouw X geen schriftelijke opdracht gegeven voor de overboeking.

3.2. Op de stellingen die Aangeslotene aan haar verweer ten grondslag legt wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. Beoordeling

4.1. Voordat de Commissie ingaat op de inhoudelijke aspecten van de klacht van Consument, zal zij eerst ingaan op de ontvankelijkheid.

4.2. Aangeslotene verwijst in haar verweerschrift naar haar brief van 14 februari 2011 aan de Ombudsman. In die brief doet Aangeslotene een beroep op de niet-ontvankelijkheid omdat niet de volledige klachtenprocedure bij Aangeslotene is doorlopen. In haar brief van 8 juli 2011 aan Consument schrijft Aangeslotene dat de klachtencommissie van Aangeslotene een gepasseerd station is en dat Consument bij de Commissie tegen de uitspraak van de Ombudsman in beroep kan gaan. Aangezien Aangeslotene Consument in haar brief van 8 juli 2011 naar de Commissie verwijst, kan zij geen beroep meer doen op de niet-ontvankelijkheid. Consument is daarom ontvankelijk in zijn vordering.

4.3. De Commissie stelt vast dat Aangeslotene op 1 november 2006 een bedrag van € 400.000,- van de rekening van mevrouw X heeft overgeboekt naar de rekening van de KNRM. Ook staat vast dat in het kader van deze schenking er door een notaris een fonds op naam is opgericht.

4.4. Aan zijn vordering legt Consument ten grondslag – zo begrijpt de Commissie – dat Aangeslotene tekort is geschoten is in haar zorgplicht en op grond daarvan aansprakelijk is voor de schade die ten gevolge van die tekortkoming is geleden.

4.5. Aangeslotene heeft betwist dat zij is tekortgeschoten in haar zorgplicht. Aangeslotene geeft aangegeven dat zij geen enkele grond had om te twijfelen aan het geestelijke vermogen van mevrouw X en dat de schenking van € 400.000,- conform de wens van mevrouw X is uitgevoerd. Ook heeft Aangeslotene aangegeven dat het destijds in de relatie tussen mevrouw X en Aangeslotene niet ongebruikelijk was om een mondeling gegeven verzoek tot overboeking zonder schriftelijke opdracht uit te voeren. Ter zitting heeft de heer Y verklaard dat hij geen enkele reden had om te twijfelen aan de geestelijke vermogens van mevrouw X.

4.6. De Commissie is van oordeel dat Aangeslotene niet had hoeven te twijfelen aan de geestelijke vermogens van mevrouw X. Dit blijkt ondermeer uit de ter zitting gegeven verklaring van de heer Y. Tevens hebben twee verschillende notarissen (telefonisch) contact gehad met mevrouw X. Een notaris moet zich in een voorkomend geval een oordeel vormen over het geestelijke vermogen van een persoon ten behoeve van de door hem/haar gewenste notariële dienstverlening. De notaris te Z heeft in zijn brief van 20 juli 2010 verklaard dat de telefoongesprekken met mevrouw X hem geen enkele aanleiding gaven te twijfelen of zij wel wist wat zij deed. Ook de notaris die in december 2005 het testament van mevrouw X heeft opgesteld had blijkbaar geen reden om aan het geestelijke vermogen van mevrouw X te twijfelen.

4.7. Daarnaast is de Commissie van oordeel dat het ontbreken van een schriftelijke opdracht van mevrouw X onvoldoende is om aan te nemen dat de schenking van € 400.000,- niet de wens was van mevrouw X. In het kader van de schenking is immers een fonds op naam ingesteld. Mevrouw X heeft een afschrift van de (concept) akte ontvangen. Daarnaast was het niet ongebruikelijk om een overboeking zonder schriftelijke opdracht uit te voeren.

4.8. Al het voorgaande leidt tot de conclusie dat de vordering van Consument moet worden afgewezen.

4.9. Ten overvloede merkt de Commissie op, dat indien het verstandelijke of geestelijke vermogen van mevrouw X zou zijn tekortgeschoten of achteruit was gegaan, men ervoor had kunnen kiezen om haar onder curatele of bewind te laten stellen.

4.10. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen onbesproken blijven.

5. Beslissing

De Commissie beslist als bindend advies dat de vordering van Consument wordt afgewezen.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak.